

د (ب) برخه: په زراعتي مېخانېکونو کي خوندي
توب او ساتنه

Safety in Agricultural Mechanics

لومړۍ لوست: په کرهنیزه او زراعتي مېخانېکونو
کي د خطرونو په ګوته کول او تشخيص

اصطلاحات

- د سوچیدنی ور فلزات یا مواد **Combustible metals**
- د اور مثلث **Fire triangle**
- شغله اخستونی مایع **Flammable liquids**
- د سونگ مواد یا توکی **Fuel**
- حرارت، تودو خه **Heat**
- په منځنی (معمولی) توګه د سوچیدو ور توکی **Ordinary combustible**
- اوکسیجن **Oxygen₂**

دری عناصره چې د سوځینې د
اوېښتون لپاره اړین دي هغه کوم دي؟

- د سونګ توکي
- حرارت یا تودوڅه
- اکسیجن

د اور مئل

هر کله چې یو له د دخو عناسرو څخه موجود نه وي، نو اور نه بلپوي. که چېري یو له د دخو عناسرو څخه له مینځه یوورل شي، نور اور مر کړوي.

د سونګ مواد پا توکي

- د سونګ مواد عبارت له هغو توکيو څخه دي چي د احتراق یا سوځیدنی وړتیا ولري.
- د سونګ هغه مواد چي عمومیت لري عبارت له پترولو، ډیزلو، ټرکيو، کاغذونو او پروپان (C_3H_8) څخه دي.
- ډیری مواد هغه وخت سوځي چي د اکسیجن په موجودیت کي په کافي اندازه حرارت او تودو خه ورکول شي.

حرارت یا تودوخته

- حرارت د انرژي ډول ته اشاره کوي چي د تودوختي (Temperature) د لوريدو لامل گرخي.
- که چيري د یوي کوتبي د تودوختي درجه له ۱۰ درجو څخه ۲۰ درجو ته بدلون ومومي، ددي معني دا ده چي مونږ له حرارت څخه استفاده کړي ده.

اکسیجن

- اکسیجن له هغه گاز څخه عبارت ده چې په اتموسفير کي موجود دي.
- اکسیجن د سونګ مواد ندي، د سونګ موادو د سوځيدو لپاره باید موجود وي.
- اکسیجن تقریباً تل موجود وي مګر د هوا په وسیله د نه نفوذ په شرایطو کي.
- د غه واقعیت باید د اور په کنترول او خوندي توب کي په نظر کي ونیوال شي.

په زراعتي میخانیکونو کي څرنګه کولاي شو د اور مخنیوي وکړو؟

- په زراعتي میخانیکونو کي له اور څخه مخنیوي پدې معنی چې له وسایلو څخه باید په خوندي او محفوظه توګه کار و اخستل شي او د کار د ځای منظمه اداره باید وشي.
- د توکيو په بنه طریقه زیرمه داور د خطر احتمال کموي، د توکيو بنه مدیریت، مواد پداسي توګه چمنو کوي چې د اړتیا په وخت کي په آسانی سره ورته لاس رسی کیدايو شي.
- د کار پاک ځای هم د اور د احتمال چانس کموي.

په زراعتي مېخانې کونو کي خرنګه کولاي شود اور مخنبوې وکرو؟

- د سونګ مواد او توکي په خوندي لوښو کي زيرمه کري.
- د سونګ مواد له هغو توکيو څخه چي په آسانې سره لګیري لري وساتي.
- مواد او توکي په داسي ځای کي وساتي چي د تودوخي په اثر د شیانو د احتراق احتمال کم وي او هغه ځای په نسبې توګه سور وي.
- کله چي له اور څخه ګته اخلي نو په خوندي ځای کي يې ولګوي.
- کولاي شي اور، په لري کولو یو له دریو عناصر و څخه مر کري.

د اور خلور ټولئي

A

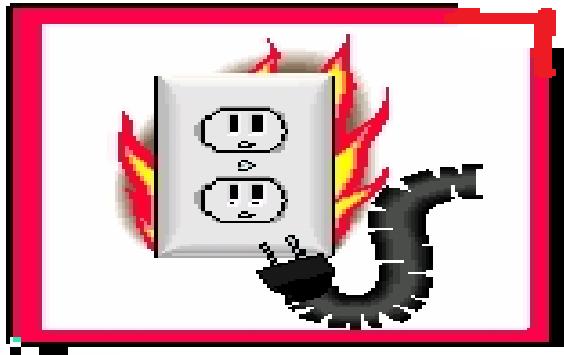

B

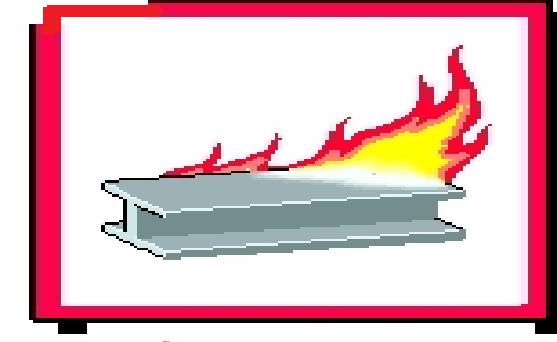
د سوختي ور عادي مواد

C

د سوختي ور مایع

D

پريستائي وسائل

د سوختي ور فلز

د اور بیلابیل ټولکۍ او د اور وړونکو (بیلابیل ډولونه extinguishers)

- د (A) ټولکۍ – په منځنې توګه (عادی) د سوځیدو ور توکي.
- د سوځیدنې ور عادی توکۍ عبارت دی له:
 - لرکيو، کاغذونه، د نباتاتو پاتیشونی.
 - د (A) ټولکۍ سوځیدونکی مواد د برق په موجودیت کی هیڅ ډول مواد یا مایع ځان سره نلري.

د اور بیلابیل ټولکۍ او د اور وژونکو (extinguishers) بیلابیل ډولونه

- د (B) ټولکۍ- سوځیدنی یا احتراق ور مایع.
 - د سوځیدنی ور **Flammable Liquids**) مواد عبارت دی له:
د سونګ توكۍ، گریس، رنګ او نور مایعات البتہ تر هغه
وخته پوری چې د برق په وړاندی قرار ونلري.

د اور بیلابیل ټولگی او د اور وژونکو (extinguishers) بیلابیل ډولونه

- د (C) ټولگی بریښنایی سامان آلت (Electrical Equipment)
- د C ټولگی او ر د بریښنا موجودیت څخه عبارت دی.

د اور بیلابیل ټولگی او د اور وژونکو بیلابیل ډولونه (extinguishers)

- د (D) ټولگی - د سوچیدنی ور فلزات (Combustible Metals)
 - د احتراق یا سوچیدنی ور فلزات له هغو فلزاتو څخه عبارت دی چې سوزیزی.
 - د هغو فلزاتو د اور مړ کول چې لګیدلی وی یو ستونځمن کار دی.
 - یواځی د اور ضد آلی (extinguishers) کیدای شی چې په فلزاتو کی لیګدلی اور مړ کړی.

د اور ضد دېر عادی دوله آلات

- ۱. د (A) د تولگی د اور مړ کیدو لپاره او به له پمپ یا ګازی فشار سره کارول کیدای شي.
- ۲. د B او C تولگیو د اور مړ کیدو لپاره د کاربن ډای اکساید څخه ګته اخستل کېږي.
- ۳. د (A)، (B) او (C) تولگیو د اور مړ کولو لپاره وچ کیمیاوی مواد کارول کېږي.

د حریق ضد آلات څرنګه په بنې طریقه اور مړ کولای شي؟

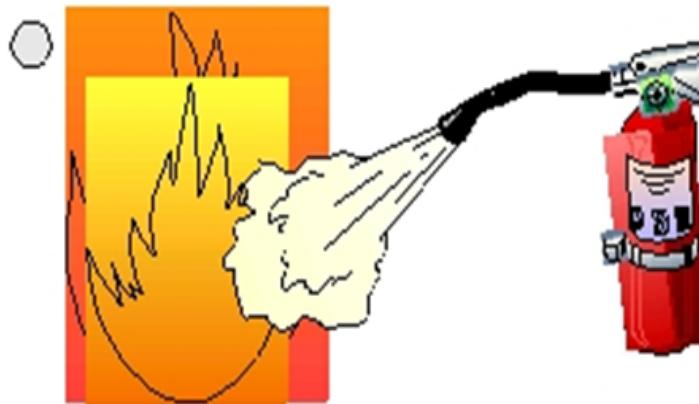
- د اور ضد وسیله نیغه و نیسی او (ضامن) قید کش کړئ.
- له اور څخه د 1.5 تر 3 میټره و اتن لري او وسی.
- د اور ضد آلی نلی (نلکه) د اور فاعدی ته متوجه کړئ.
- د اور ضد آلی لاستی ته فشار و رکړئ د یوی بشپړی خوځیدنی په ترڅ کې د اور ضد آلی مواد د اور پدغه څنګ او هغه څنګ کې خالی کړئ.
- وروسته له هر حل چې د اور ضد آلی څخه ګټه اخلى باید د حریق ضد آله بنې پاکه کړئ.

هغه څلور پراونه چی د اور ضد آلی څخه د بنې
کارونی لپاره باید په نظر کی ونیول شی.

۱- د اور ضد وسیله نیغه ونیسی او (ضامن)
قید کش کړئ.

- ۱- له اور څخه د ۱.۵ تر ۳ میتره واتن لري اووسی.
- ۲- د اور ضد آلی نلی (تلکه) د اور قاعدي ته متوجه کړئ.

۳- د اور ضد آلی لاستی ته فشار ورکړئ د یوی بشپړی

خوځیدنی په ترڅ کې د اور ضد آلی مواد د اور
پدغه څنګ او هغه څنګ کې خالی کړئ.

په هره میاشت کي د اور ضد آلي خارنه او کته

Monthly Fire Extinguisher Check

- ډاډ تر لاسه کړئ په کومو سیمو کی چې هر ټولکۍ د سونګ مواد کارول کېږي د هغه په مطابق د اور ضد آلي او توکي موجود وي.
- ددی مطلب باید تصدیق وشی چې په گونه شوی Ҳای کی د اور ضد آلات موجود دي.
- اطمینان او ډاډ تر لاسه کړئ چې د اور ضد په آلاتو کی هیڅ ډول تخنیکی کمبنت او عوارض څرګنده نه وي، او له داسی شرایطو څخه لري وي چې د اور ضد آلاتو ته زنګ ورسپری کوم چې د ډاډ من عملیات مانع ګرځی.

په هره میاثت کي د اور ضد آلی څارنه او ګتنه

- بصری شاخصونه (حفاظتی تمنی، د فشار علامی، د ګیج اخستنی وسیلی) باید وڅارل شی نر څو ډاډ حاصل شی چې د اور ضد آله کارول شوی نده او لاس و هنه پکښی نده شوی.
- لوحه (Nameplate) وګوري چې آیا لوستل کېږي که یه! د اور ضد آله له خپل ټای څخه پورته کړئ او وګوري چې د که د که یه! باید د اور ضد آله تل په بشپړه توګه ډکه وي.

په هره میاشت کي د اور ضد آلى څارنه او ګتنه

- د اور ضد آلى د نوزل (نلکي) خوله وګوري او داد نر لاسه کړئ چې بنده نه وي.

-که چېږي د اور ضد آله نلکي په خوله کي بندونکي سرپوبن ولري، نو لاستي (دسته) و څاري چې په بنه توګه آزادانه حرکت کوي که یه!

هغه بیلابیلی سوچیدنی چې په زراعتی میخانې کونو کې پېښېږي کومې دی؟

- لوړۍ درجه سوچیدنې (First-degree burns) - دغه سوچیدنې هغه وخت را مینځ ته کېږي چې د پوټکی رنګ سره ته ورته نازک او درد ولري ولی خرمن څیري شوی نه وي.
 - ددغه ډول سوچیدنې Ҳای باید د یخو او به لاندی کینسوندل شی یا سور فشار ورباندی وارد شی، تر څو یې درملنه وشی.
 - وروسته بیا سوچیدلی Ҳای په معقیم (بی مکروبه) بنداذ چې نرمه نه وي وټری.
 - هیڅ کله په سوچیدلی Ҳای باندی کوچ یا گریس مه کاروئ.

نهاندخي يا مجراء

د ويني رگونه

د حويسي يا عرق مسم

د څرمن پورته پېت

د وينتي په بیخ کي سوروي
يا منفذونه

تحت الجلد

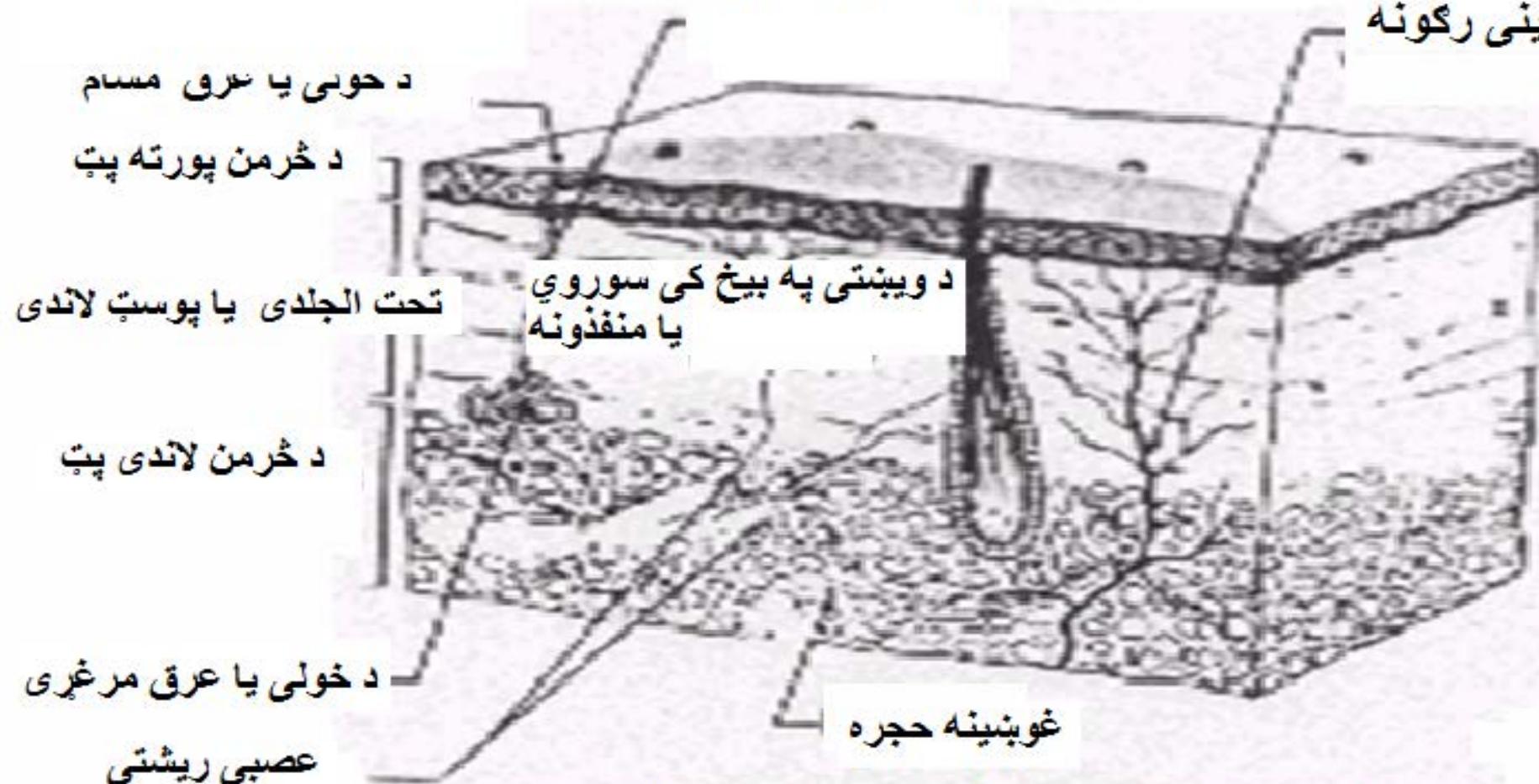
د څرمن لاندي پېت

د خولي يا عرق مرغري

عصبي ريشتني

غوبيننه حجره

په لوړۍ درجه سوځیدنه کي یواхи د څرمن
سطحی ته زيان رسپرو

هغه بیلابیلی سوچیدنی چې په زراعتی میخانې کونو کې پینپیرزی کومى دی؟

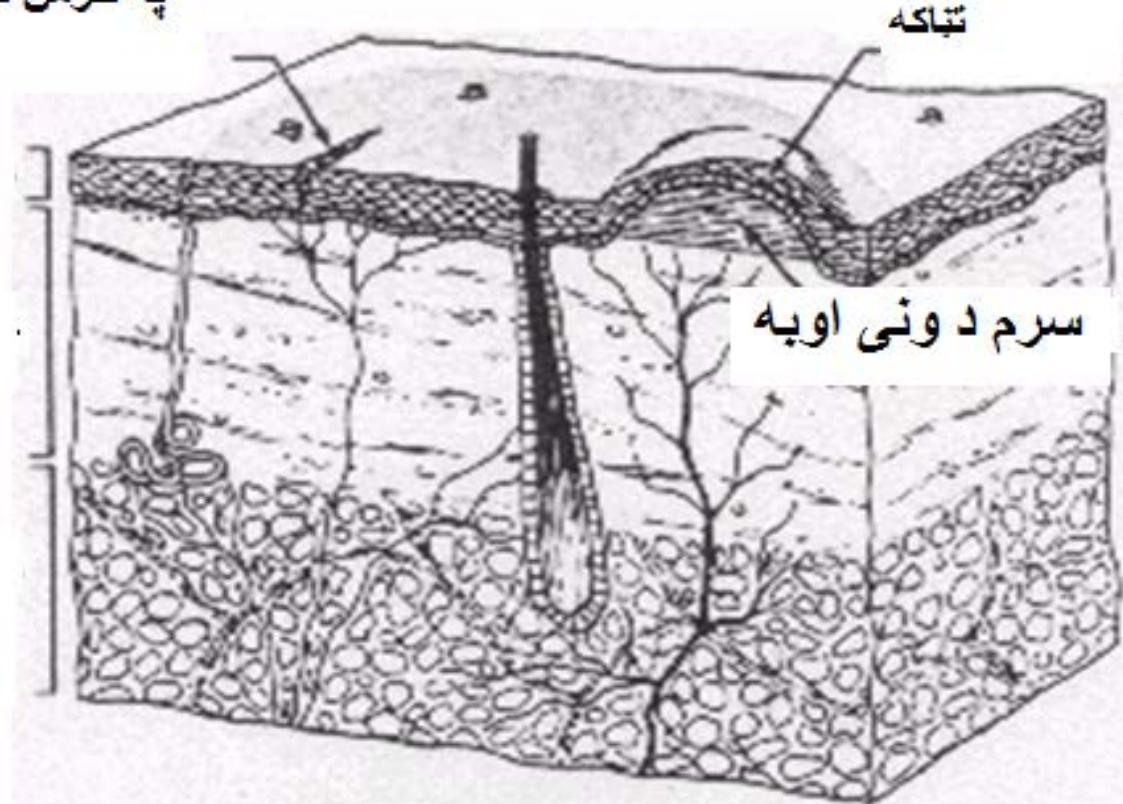
- دوهمه درجه سوچیدنه (Second-degree burns) - دغه دول سوچیدنه هغه وخت رامینځ ته کېږي کله چې د پوتکی (جلد) سطحه په شدیده توګه زیانمنه شوی وي، تباکي یې رامینځ ته کړي وي او تر ممکنه حده یې څرمن څيرلى وي.
 - د دوهمي درجي سوچیدنی د درملاني لپاره لوړۍ سوچيدلی ھای تر یخو او بو لاندی کښېردي یا سور او یخ فشار تر هغه وخته وارد کړئ تر څو چې درد کم شی.
 - وروسته بیا ددی لپاره چې د عفونت څخه مخنيوي وشی وچ ھای په بنداڙ وټري. روغتیاپي پاملرنې باید سمه توجه وشی، دعفونیت ضد درمل، شیندونکۍ دوا او کورنې معالجي څخه دی ژوغرنه وشی.

په څرمن کي چاک او
څيريدنه

Epedermis

تحت الجلدی

Dermis
يا د څرمن لاندی په

په دو همه درجه سو خیدنه کي د جلد پورتني په زيانمن کېروي او د څرمن پر مخ
ټناکي او څيريدنى را مينځ ته کېروي

هغه بیلابیلی سوچیدنی چې په زراعتى میخانې کونو کې پینپیزى کومى دی؟

- دريمه درجه سوچیدنه (Third-degree burns) - دغه ډول سوچیدنه هغه وخت رامينځ ته کېږي کله چې د څرمن او کيدای شی د څرمن لاندی د نسج سطحه سپینه یا تک توره بنکاره شی.
 - ددى لپاره چې عصبی ریشتی په دغه ځای کی له مینځه تللى نوځکه لبر درد احساسیز.
 - هغه کېږي یا کالی چې په سوچیدلی ځای کی سریبندی وی مه لری کوي!!
 - یخي او به یا د يخ ټوته په دغه ډول سوچیدنه باندی مه بردي!

دریمه درجه سوچینه (*Third-degree burns*)

دفعونیت ضد درمل (انتی سپیتیک)، شیندونکی دوا او کورنی درملو
خخه دی ژوغرنه وشی.

- یخه توته یا یخی اوبي (کنگل نه !) په سوچیدلی ھای باندی
کښیردئ.
- سوچیدلی ھای په پيربرى (ضخیمی) توته چې معقمه وی
وټرئ.
- ژر تر ژره دی روغتیایی مرسته و غوبنتل شی.

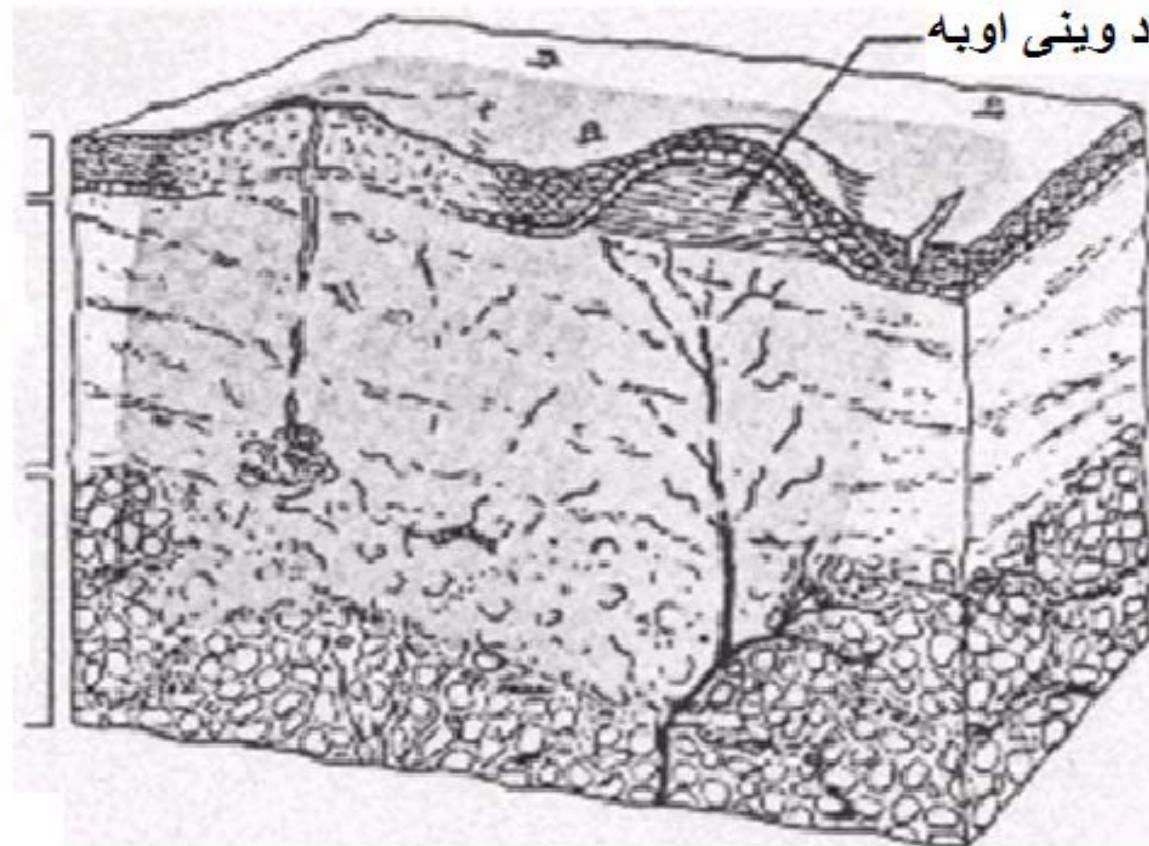
دریمه درجه سوختنیه

د جلد پورته پت

تحت الجلدي

د جلد لاندی پت

سرم د وینی او به

په دریمه درجه سوختنیه کي د جلد پورته پت، تحت الجلدي او د جلد لاندی پت او نسج له مینځه خي

پیا کتنه او لندیز

- دری عناصره چی د سوچیدنی یا د احتراق د او بنتون لپاره ارین دی هغه کوم دی؟
- هغه بیلابیلی لاری چاری چی په کر هنیزه میخانیکونو کی د اور مخنیوی پر کیدای شی لست کړئ
- د اور بیلابیل تولګی او د اور ضد آلاتو بیلابیل ډولونه کوم دی؟
- د اور ضد آلاتو څخه ګټه اخستنه تشریح کړئ.
هغه دری بیلابیلی سوچیدنی چی په زراعتی میخانیکونو کی پیښیری کومی دی؟